

Forord

Dette regulativ danner grundlag for administrationen af kommunevandløbet nr. 21, Gammelby bæk, i Give kommune.

Regulativet indeholder bestemmelser om vandløbets fysiske udseende, vedligeholdelse, samt kommunalbestyrelsens og lodsejeres forpligtigelser og rettigheder ved vandløbet, og er derfor af stor betydning for såvel de afvandingsmæssige forhold som miljøet i og ved vandløbet.

Som bilag til regulativet er udfærdiget en redegørelse, der nærmere beskriver baggrunden for og konsekvenserne af regulativet for Gammelby bæk.

Spørgsmål til regulativet kan rettes til

**Give kommune,
Teknisk forvaltning,
Rådhusbakken 9,
7323 Give.**

Tlf: 79 711000.

INDHOLDSFORTEGNELSE.

	Side
1. Grundlaget for regulativet	2
2. Betegnelse af vandløbet	3
3. Vandløbets skikkelse	4
3.1 Stationering	4
3.2 Dimensioner	5
3.3 Kontrol af skikkelse	7
4. Bygværker m.m.	8
4.1 Broer og overkørsler	8
4.2 Tilløb, dræn m.v.	10
5. Administrative bestemmelser	11
6. Bredejerforhold	12
7. Vedligeholdelse	14
8. Tilsyn	17
9. Revision	17
10 Regulativets ikrafttræden	18

Bilag	1. Redegørelse for regulativets grundlag
	2. Oversigtsplan
	3. Længde- og tværprofiler

1. GRUNDLAG FOR REGULATIVET.

Gammelby bæk er optaget som kommunevandløb i Give kommune.

Regulativet er udarbejdet på grundlag af:

Længde- og tværprofiler af vandløbet, udfærdiget på grundlag af opmålinger foretaget i januar 1992 med supplerung i december 1996.

Redegørelse for regulativets grundlag (redegørelse, som er optaget som bilag til regulativet).

Regulativ for sognevandløbet "Hedeby - Ringive - Gammelby bæk", vedtaget af Ringive kommunalbestyrelse den 15/1 1964 og godkendt af Vejle amtsråd den 26/2 1964.

Kendelse af den 4/12 1969 fra landvæsensnævnet for retskreds nr. 53, sag nr. 323, om rørlægning af den øverste strækning af sognevandløbet "Afløb fra Hedeby".

Der er desuden taget udgangspunkt i de faktiske fysiske forhold på baggrund af lov nr. 302 af 9. juni 1982 (vandløbsloven), som senest er ændret ved lov nr. 9 af 3. januar 1992, Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 49 af 15. februar 1985 om klassifikation og registrering af vandløb og om regulativer for off. vandløb, samt cirkulære nr. 21 af 26. februar 1985 om vandløbsloven.

Regulativet er endvidere udarbejdet i overensstemmelse med Vejle amts regionplan 1993.

2. BETEGNELSE AF VANDLØBET.

Regulativet omfatter Gammelby bæk fra begyndelsepunktet ved brønd ved rørlagt strækning til udløb i Omme å.

Regulativet omfatter ialt ca 4853 m vandløbsstrækning.

Med hensyn til vandløbets beliggenhed m.m. henvises til oversigtskortet på forsiden, samt til regulativets kortgrundlag.

3. VANDLØBETS SKIKKELSE, DIMENSIONER.

3.1 Stationering.

I januar 1992 er der foretaget en opmåling af vandløbet og de opmålte bund- og terrænkoter m.v. fremgår af længde- og tværprofilerne.

I december 1996 er der foretaget en ny opmåling til længdeprofil af vandløbsbunden fra Vindbjergvej i st. 3122 til udløb i Omme å.

Stationeringen er foretaget i meter fra begyndelsespunktet.

De anførte koter er tilknyttet Dansk Normal Nul ved GI-fikspunktet: 112-11-9057 og 112-11-9065.

3.2 Dimensioner

Kommunalbestyrelsen har besluttet, at vandløbets vedligeholdelse skal ske på basis af vandløbets dynamiske skikkelse efter styrekoteprincippet.

Det skal tilstræbes, at vandløbet henligger i en mere naturlig tilstand med varierende bund- og dybdeforhold.

For at sikre afvandingsinteresserne vedligeholdes vandløbet således, at dræn har frit udløb over bunden, hvis drænudløbene ligger over de drænkoter, som er anført i efterfølgende skema. Vandløbet vedligeholdes iøvrigt således, at de anførte tværsnitsarealer er tilstede under den angivne styrekote i grødefrit vandløb (vintersituationen).

Ved grødeskæring i sommerhalvåret skæres grøden i en bugtende strømrende med de i skemaet anførte bredder.

Vandløbets dimensioner fremgår af nedennævnte skema.

Station m	*) Styrekote m. i DNN	Tværsnits- areal m ²	Drænkote m. i DNN	Strømrendens bredde i m.
150	70,15		70,00	
		0,1		0,4
352	69,15		69,00	
		0,1		0,4
366			69,00	
		0,1		0,4
387			68,70	
		0,1		0,4
572			68,10	
		0,1		0,5
888	67,25		67,10	
		0,1		0,5
1042	66,70		66,60	

Station m	*) Styrekote m. i DNN	Tværsnits- areal m ²	Drænkote m. i DNN	Strørendens bredde i m.
		rørlagt strækning		
1182	66,20		66,10	
		0,1		0,5
1332	65,50		65,40	
		styrt		
1336	65,05		64,80	
		0,25		0,6
1648	64,85		64,70	
		0,25		0,5
2050	64,55		64,40	
		0,2		0,4
2101	64,45		64,35	
		0,2		0,4
2329	63,85		63,85	
		0,2		0,4
2459			63,25	
		0,2		0,4
2545	62,90		62,70	
		0,2		0,4
2564	62,55		62,35	
		0,2		0,4
2624	61,45		61,25	
		0,2		0,4
2846	59,90		59,80	
		0,2		0,4
2935	59,50		59,35	
		0,2		0,5
3006	59,25		59,10	
		0,2		0,5
3200			58,40	
		0,2		0,5
3400			57,60	
		0,2		0,5
3556			57,00	

Station m	*) Styrekote m. i DNN	Tværsnits- areal m ²	Drænkote m. i DNN	Strømrendens bredde i m.
3606	57,40		56,95	
		0,25		0,5
3800			56,45	
		0,25		0,5
3968	56,20		56,00	
		0,25		0,5
4347			54,60	
		0,25		0,5
4440			54,10	
		0,25		0,6
4630	53,60		53,30	
		0,25		0,8
4853	52,75		52,50	

*) Styrekote = højeste vandspejlskote.

3.3 Kontrol af skikkelse.

Kontrol af skikkelse udføres i den grødefri periode, 1. januar - 30. april.

4. BYGVÆRKER M.M.4.1 Broer og overkørsler.

Over vandløbet fører følgende broer og overkørsler:

Beliggenhed Stationering	Koter til rørbund	Dimension rørdiameter	Dato for kendelse	Beskrivelse
0	71,07			brønd
150	69,93	ø30 cm	4/12 1969	rørlagt strækn. udløb.
352	68,96			rørgennemløb v.
366	68,88	ø60 cm		kommunevej 98 Ringivevej
882	66,81			rørgennemløb v.
888	66,76	ø50 cm		pr. fæll. vej.
1042	66,50			kommunevej 98
1051	66,25	ø30 cm		Ringivevej
1135	66,03	ø30 cm		gennemløbsbrønd
1153	65,96	ø30 cm		kommunevej 99 Hedebyvej.
1182	66,01	ø30 cm		gennemløbsbrønd udløb
1332	bund: 65,30			styrt/stryg
1336	bund: 64,80			
2052	64,25			rørgennemløb v.
2057	64,25	ø40 cm		markoverkørsel
2101	64,15			rørgennemløb v.
2107	64,15	ø40 cm		markoverkørsel
2840	59,70			rørgennemløb v.
2846	59,43	ø60 cm		markoverkørsel
2931	59,18			rørgennemløb v.
2935	59,03	ø60 cm		markoverkørsel

Beliggenhed Stationering	Koter til rørbund	Dimension rørdiameter	Dato for kendelse	Beskrivelse
2992	58,55	ø90 cm		rørgennemløb v. landevej 514, Billundvej.
3006	58,46			
3114				tunnelgennemløb kommunevej 100 Vindbjergvej.
3122				
3545	56,98	ø80 cm		rørgennemløb v. markoverkørsel
3549	56,99			
3601	56,96	ø80 cm		rørgennemløb v. markoverkørsel
3606	56,79			
3963	55,82	ø50 cm ved indløb		rørgennemløb v. markoverkørsel
3968	55,72	ø70 cm ved udløb		
4342	54,50	ø80 cm		rørgennemløb v. markoverkørsel
4347	54,57			
4630	53,26	ø70 cm		rørgennemløb v. markoverkørsel
4636	53,27			

4.2 Tilløb, dræn m.v.

Ved opmålingen af vandløbet i januar 1992 er indmålt følgende tilløb og dræn:

Beliggenhed Stationering	Vandløbsside H=højre side V=venstre s.	Dimension Materiale	Udløbskote bund i m over DNN	Bemærkning
290	V	ø9 cm tegl	69,34	dræn
306	V	90 mm PVC	69,21	dræn
320	V	ø9 cm tegl	69,37	dræn
387	H	110 mm PVC	68,75	ledning
436	V	110 mm PVC	68,50	ledning
617	H		67,86	grøft
685	V		67,61	grøft
1197	V		66,15	grøft
1338	H	ø20 cm beton	64,83	ledning
1527	H	PVC	64,88	dræn
1648	H		64,64	grøft
2624	H		61,18	grøft
3112	V	ø15 cm beton	58,84	ledning
4047	H		55,78	grøft
4161	H	tegl	55,53	dræn
4440	V	90 mm PVC	54,18	dræn
4535	V	PVC	53,70	dræn
4854				udløb i Omme å

Vandløbsside ved betragtning af vandløbet i nedstrømsretning.

5. ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER

Vandløbet administreres af Give kommunalbestyrelse.

1. Vandløbet med bygværker m.v. skal vedligeholdes således, at den dynamiske skikkelse i vandløbet ikke forhindres.
2. Vandløbets vedligeholdelse - men ikke fornyelse af rørgennemløb under markoverkørsler - påhviler kommunalbestyrelsen. Med hensyn til de for vandløbet fastlagte vedligeholdelsesprincipper og -metoder henvises til afsnit 7.
3. I tilfælde af hel eller delvis omlægning af rørledninger behandles sagen af kommunalbestyrelsen.
4. Bygværker - såsom styrt, stryg og skråningssikringer - der er udført af hensyn til vandløbet, samt den rørlagte strækning st. 0-150, rørgennemløbet under kommunevej nr. 98 Ringivevej, den rørlagte strækning fra st. 1042-1182, rørgennemløbet under landevej nr. 514, Billundvej, og tunnelgennemløbet under kommunevej nr. 100, Vindbjergvej, vedligeholdes som dele af vandløbet.

Vedligeholdelsen af øvrige bygværker - broer, stemmeværker, overkørsler, rørgennemløb og vandingsanlæg m.v. - påhviler de respektive ejere eller brugere. Ejerne eller brugerne har pligt til at optage den slam, grøde m.v., der samler sig ved bygværkerne, jfr. vandløbslovens § 27, stk. 4.

5. Med hensyn til ombygning eller anlægning af broer, overkørsler, bygværker, rørledninger, kabler og lignende henvises til vandløbslovens kapitel 10 og miljøministeriets bekendtgørelse nr. 424 af 7. september 1983 om vandløbsregulering m.v., herunder om restaurering af vandløb.
6. Træer og buske langs vandløbet skal så vidt muligt bevares af hensyn til deres grødebegrænsende virkning. Beplantning indenfor en afstand af 2 m fra vandløbets øverste kant må ikke fjernes uden kommunalbestyrelsens tilladelse.

6. BREDEJERFORHOLD

1. I henhold til vandløbslovens §69 må der ikke på 2 m brede bræmmer langs vandløbets øverste kanter foretages dyrkning, jordbehandling, plantning, terrænændring, anbringelse af hegn og opførelse af bygværker.
2. Under hensyn til de fornødne vedligeholdelsesarbejders udførelse, som ejere og brugere af ejendomme, der grænser til vandløbet, skal tåle, herunder transport af materialer og maskiner og disses arbejde langs vandløbets bredder, må der ikke uden kommunalbestyrelsens tilladelse anbringes bygninger, bygværker, faste hegn, beplantninger, udgravninger og lignende anlæg af blivende art nærmere øverste vandløbskant end 8 m, og for rørlagte strækninger ikke nærmere rørledningernes midte end 2 m.
Det bemærkes hertil, at arbejdsbåndet til vedligeholdelsesarbejdets udførelse, transport af materialer og maskiner normalt ikke bliver over 8 m.
3. Ovennævnte bestemmelser i 6.1 og 6.2 gælder ikke for den i afsnittene 5.6 og 7.4.5.b. nævnte beplantning for så vidt angår de ikke rørlagte strækninger, jfr. vandløbslovens §34.
4. De arealer, der grænser til vandløbet, må ikke uden kommunalbestyrelsens tilladelse benyttes til løsdrift, medmindre der sættes forsvarligt hegn langs med og mindst 1 m fra øverste vandløbskant. Sådanne hegn er ejerne pligtige at fjerne inden 2 uger efter tilsynets meddelelse om, at det er nødvendigt af hensyn til maskinel udførelse af vedligeholdelsesarbejde.
5. I henhold til vandløbslovens § 6 må ingen uden kommunalbestyrelsens tilladelse bortlede vandet fra vandløbet, eller foranledige at vandstanden i vandløbet forandres eller hindre vandets frie løb.
Kreaturvanding med mulepumpe og vindpumpe kan dog etableres uden vandløbsmyndighedens tilladelse.
Regulering - herunder rørlægning af vandløbet - må ikke finde sted uden kommunalbestyrelsens tilladelse.

I det hele taget må ingen uden tilladelse fra kommunalbestyrelsen foretage foranstaltninger ved vandløbet med anlæg, som kan medføre, at tilstanden kommer i strid med bestemmelserne i dette regulativ, vandløbsloven eller anden lovgivning.

6. Vandløbet må ikke tilføres faste stoffer, haveaffald, spildevand eller andre væsker, der kan forurene vandet eller foranledige aflejringer i vandløbet, jfr. miljøbeskyttelseslovens § 27.

Dog kan kommunalbestyrelsen meddele tilladelse til udledning af husspildevand fra enkelthusstande til vandløbet, jfr. miljøbeskyttelseslovens § 28.

7. Nye tilløb og tilløb, der reguleres, kan kræves forsynet med en 5 m bred overkørsel ved udløbet til brug ved transport af materiel, der anvendes til vandløbets vedligeholdelse.

8. Hvis vandløbet, bygværker eller andre anlæg ved vandløbet beskadiges eller der foretages foranstaltninger i strid med vandløbsloven kan kommunalbestyrelsen give påbud om at genoprette den tidligere tilstand.

Er et påbud ikke efterkommet inden udløbet af den fastsatte frist, kan kommunalbestyrelsen foretage det fornødne på den forpligtedes regning, jfr. vandløbslovens § 54.

Er der fare for, at betydelig skade kan ske på grund af usædvanlige nedbørsforhold eller andre udefra kommende usædvanlige begivenheder, kan kommunalbestyrelsen foretage det fornødne uden påbud og på den forpligtedes regning, jfr. vandløbslovens § 55.

9. Udløb fra drænledninger skal udføres og vedligeholdes således, at de ikke gør skade på vandløbets skrånninger.

Udløb placeret over den i regulativets afsnit 3.2 angivne drændybde er garanteret frit løb.

10. Anlæg af broer, overkørsler eller lignende og nedlægning af rørledninger, kabler m.v. i vandløbet må ikke ske uden kommunalbestyrelsens godkendelse.

11. Overtrædelse af bestemmelserne i regulativet straffes med bøde, jfr. § 85 i vandløbsloven.

7. VEDLIGEHOJDELSE

1. Vandløbet vedligeholdes på kommunalbestyrelsens vegne af kommunens tekniske forvaltning.
2. Teknisk forvaltning afgør om vedligeholdelsen skal udføres i entreprise eller ved egen foranstaltning.
3. Vandløbet er i Vejle amts regionplan 1993 målsat som B1-vandløb, gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk, d.v.s. vandløb, der skal kunne anvendes som gyde- og yngelopvækstområde for ørred og andre laksefisk.
4. Kommunalbestyrelsen har med udgangspunkt heri besluttet, at vedligeholdelsen af vandløbet skal udføres således, at vandløbets fysiske tilstand er i overensstemmelse med de krav, den målsatte anvendelse stiller hertil.
Kommunalbestyrelsen har i konsekvens heraf besluttet følgende vedligeholdelsesprincipper:

4.1 Grødeskæring.

- a. Grødeskæringen bør begrænses mest muligt, dog således, at styrekoterne i afsnit 3.2 overholdes. Eventuel grønnskæring bør under hensyn til fiskeæg og -yngel udskydes til ultimo juli/primò august.
Under hensyntagen til vegetation og vandføringsevnen skal den sidste grønnskæring udføres inden den 1. november.
- b. Grødeskæring skal udføres skånsomt og så vidt muligt med le eller andet håndbåren redskab, og således, at bundens sten og grus (gydegruset) ikke forstyrres.
- c. Grøden skæres i en bugtende strømrende, således at noget grøde bevares langs siderne. På lige strækninger formes strømrenden i et snoet forløb, således, at den grøde, som bevares

langs siderne, står tilbage som bræmmer af varierende bredde.

- d. Strørendens bredde skal efter en eventuel grødeskæring være mellem ca 0,4 m og ca 0,8 m, således som det fremgår af afsnit 3.2.
- e. På strækninger med mindre eller sparsom grødevækst kan grøden slås i mindre bredde eller slåning helt udelades.
- f. Grødebræmmerne uden for strørenden må ikke skæres eller fjernes med mindre de hindrer frit udløb fra dræn eller andre rørledninger.
- g. Den afskårne, frit drivende grøde skal optages og føres på land.

4.2 Sandaflejring.

- a. Oprensning af sandaflejring m.m. begrænses normalt til strørenden, men foretages dog således, at de i afsnit 3.2 fastsatte styrekoter og tværsnitsarealer kan overholdes. Sandaflejring ud for drænudløb kan fjernes eller drænudløbet kan forlænges gennem sandaflejringen af bredejereren. Hvis drænudløbet bliver afmærket med en afmærkningspæl, vil vandløbsmyndigheden ved den almindelige vedligeholdelse fjerne sandaflejring ud for drænudløbet.
- b. Oprensning må kun foretages i perioden 1. august til 1. november.
- c. Oprensning må normalt kun omfatte sandaflejring m.v., medens grovere materiale, herunder gydebanks, såvidt muligt skal friholdes for oprensning.
- d. Tilsander gydebanks i sommerperioder ved små vandføringer, kan gydebanks renses for sand og slam til en dybde af 20-30 cm inden den 1. oktober.

- e. Der kan udlægges yderligere gydegrus på strækninger, hvor dette er tiltrængt, og hvor det iøvrigt ikke forårsager gener for lodsejerne.
- f. Der kan etableres sandfang efter behov.

4.3 Skråningssikring.

- a. Teknisk forvaltning kan foretage skråningssikring, hvis der sker væsentlig erosion til skade for vandløbet eller målsætninger herfor.
- b. Eventuel skråningssikring skal så vidt muligt foretages i perioden 1. august til 1. november.

4.4 Vandløbsskråninger.

- a. Slåning af bredder og skråninger foretages kun, hvis det er nødvendigt af hensyn til vandløbet og vandføringsevnen om vinteren, og i så tilfælde foretages slåningen i efteråret.

4.5 Beplantning.

- a. Bestående buske og træer langs vandløbet bevares i passende omfang, dog må lavhængende grene fjernes.
- b. Som grødebegrænsende foranstaltning kan kommunalbestyrelsen etablere supplerende beplantning langs vandløbet.

4.6 Vedligeholdelsesarbejdets tilrettelæggelse, og relationer til bredejere og -brugere.

- a. Ved tilrettelæggelsen af vedligeholdelsesarbejdet skal ulemper, som ejere og brugere skal tåle, søges fordelt ligeligt på begge sider af vandløbet.

Hvor der udføres maskinel oprensning, kan disse foretages fra samme side af vandløbet et år ad gangen.

- Hvor bevoksning, høje skrænter m.v. hindrer adgang fra den ene side, kan oprensning foretages fra samme side hvert år.
- b. Eventuel opgravning, udbedring af bygværker og skråningssikringer skal så vidt muligt foretages i perioden fra 1. august til 1. november.
  - c. Den fra oprensning hidrørende fyld m.v., der fremkommer ved vandløbets regulativmæssige vedligeholdelse, er brugerne af de tilstødende jorder pligtig til at fjerne mindst 8 m fra vandløbskanten eller at sprede i et ikke over 10 cm tykt lag inden hvert års 1. maj.
  - d. Det påhviler den enkelte ejer eller bruger selv at undersøge, om der er oplagt fyld, som skal fjernes eller spredes. Undlader en ejer eller bruger at fjerne fylden, kan kommunalbestyrelsen med 2 ugers skriftlig varsel til ejeren eller brugeren lade arbejdet udføre på den pågældendes bekostning.
  - e. Lodsejere eller andre med interesse for vandløbet, der måtte finde vandløbets vedligeholdelsestilstand eller specielle forhold vedrørende vandløbet utilfredsstillende, kan rette henvendelse herom til teknisk forvaltning.

8. TILSYN.

Tilsynet med vandløbet udøves på kommunalbestyrelsens vegne af teknisk forvaltning.

9. REVISION.

Revision af dette regulativ skal være påbegyndt senest 1. januar 2015.

Iøvrigt skal regulativet revideres, hvis der sker væsentlige ændringer i plangrundlaget med betydning for Gammelby bæk.

10. REGULATIVETS IKRAFTTRÆDEN.

Regulativet har været bekendtgjort og fremlagt til gennemsyn i 8 uger med adgang til at indgive evt. indsigelser og ændringsforslag inden den

Regulativet træder i kraft fra datoen for dets vedtagelse.

Således vedtaget af Teknik- og Miljøudvalget den 6. maj 1997.

Mads Madsen

formand

Vagn Andersen

kommuneingeniør

**REDEGØRELSE FOR REGULATIVETS GRUNDLAG
GAMMELBY BÆK
KOMMUNEVANDLØB NR. 21 I GIVE KOMMUNE.**

Indhold	side
1. Planlægningsmæssig grundlag	2
2. Vandløbskvalitet	2
3. Vandindvindingsplan	3
4. Landbrugsplan	4
5. Fredningsplan	5
6. Naturbeskyttelseslovens § 3	6
7. Principper for vandløbsvedligeholdelse	7
8. Ordforklaring til regulativet	11

---

1. PLANLÆGNINGSMÆSSIG GRUNDLAG.

Det planlægningsmæssige grundlag for regulativet findes i Vejle amts regionplan og sektorplaner, herunder vandindvindingsplanen, landbrugsplanen og fredningsplanen.

2. VANDLØBSKVALITET.

Fra st. 1042 til udløb i Omme å er Gammelby bæk i henhold til Vejle amts regionplan 1993 målsat som B1-vandløb, gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk, d.v.s. vandløb, der skal kunne anvendes som gyde- og yngelopvækstområde for ørred og andre laksefisk.

Målsætningen forudsætter, at spærringer i form af styrt og lignende gøres passable for fisk og smådyr.

Med hensyn til vedligeholdelse vil B1-målsætningen forudsætte, at der normalt ikke bør ske maskinel grødeskæring eller oprensning med gravning i brinker og den faste bund til følge.

Den traditionelle vandløbsvedligeholdelse må omlægges til en vandløbspleje med fastholdelse af den naturlige tilstand i videst muligt omfang.

Grødeskæring bør, såfremt det under hensyn til vandstanden er muligt, udskydes til ultimo juli/primo august af hensyn til den spæde yngel. Grødeskæringen tilstræbes udført på en sådan måde, at bundens sten og grus (gydegruset) ikke forstyres. Dette forudsætter, at grøden må skæres med le, dog kan det i enkelte større B1-vandløb være nødvendigt at anvende grødeskæringsmaskiner.

Oprensning og kantafretning bør så vidt muligt undgås i disse vandløb, som generelt er meget sårbare over for disse indgreb.

Hvis oprensning undtagelsesvis må foretages, bør den gennemføres i august-september, inden ørrederne gyder, og efter at yngelen har gennemlevet de første og mest sårbare stadier. Opgravningen

bør så vidt muligt undgås i ørreders gydebanker og bør så vidt muligt foretages manuelt. Overhængende brinker, sten og rødder i vandløbet bør så vidt muligt bevares.

3. VANDINDVINDINGSPLAN.

Indvinding af vand, specielt til markvanding kan medføre reduktioner i vandløbenes vandføring.

Således kan grundvandsindvinding tæt på et vandløb i sandede områder til markvanding give anledning til, at den maksimale vandløbspåvirkning indtræffer i sommerperioden på et tidspunkt, hvor vandløbenes vandføring i forvejen er lille. For tilsvarende indvindingsanlæg i større afstand fra vandløb indtræffer den maksimale påvirkning senere på året, hvor der er større vandføring end i sommerperioden.

I henhold til Vejle amts vandindvindingsplan fra 1985 er der derfor som retningslinie fastsat, at vandindvindingsanlæg skal placeres således, at følgevirkningerne på omgivelserne bliver mindst mulige.

Således skal grundvandsboringer - afhængig af forholdene - placeres så langt væk fra vandløb og vådområder som muligt. Desuden kan der i særlige tilfælde stilles krav om, at indvinding af grundvand sker fra et bestemt reservoir eller en bestemt dybde.

I henhold til vandindvindingsplanen kan der som retningslinie normalt ikke gives tilladelser til indvinding af overfladevand til markvanding.

4. LANDBRUGSPLAN.

Gammelby bæk er beliggende i et område, som i h.t. Vejle amts landbrugsplan fra 1985 indgår i egentlige landbrugsområder/særlige værdifulde landbrugsområder, hvor hovedanvendelsen er jordbrugsmæssig udnyttelse i form af planteproduktion og animalsk produktion m.v.

Dette område er i landbrugsplanen klassificeret som betinget dyrkningssikre område, som omfatter de grovsandede jorder, som har et stort vandingsbehov.

I landbrugsplanens afsnit om retningslinier er om markvanding anført følgende:

"En væsentlig faktor for navnlig landbruget og gartneriet er muligheden for vanding. I planlægningen må der derfor afklares, hvilken vandressource, der kan tildeles jordbruget. Indtil en afklaring foreligger, må der sikres jordbruget vand til markvanding m.v. i et omfang, der mindst svarer til den vandmængde, der anvendes i dag."

Om jordforbedring er i landbrugsplanens afsnit om retningslinier fastsat følgende:

"Landbruget har også behov for at kunne forbedre jordens dyrkningsværdi gennem dræning og læplantning. Der må derfor specielt i de særlig værdifulde landbrugsområder - sikres landbruget mulighed for dræning og læplantning, hvor det ikke strider afgørende mod væsentlige interesser."

Gammelby bæks udløb i Omme å er i henhold til landbrugsplanen beliggende i marginaljordsområder/øvrige landbrugsområder.

5. FREDNINGSPLAN.

Gammelby bæks udløb i Omme å er beliggende i et område, der efter Vejle amts fredningsplan fra 1985 er udpeget som

- særligt værdifulde landskaber nr. 20:
"Omme dal. Ret åbent dalstrøg, nedskåret i hedesletten."
- beskyttelsesområder for plante- og dyreliv nr. 24:
"Omme å med tilstødende eng- og mosearealer, Ringive plantage."

I h.t. regionplan 1993 indgår områder, der i fredningsplanen er udpeget som beskyttelsesområder for plante- og dyreliv i "de egentlige naturområder":

"De egentlige naturområder, både land- og vandarealer, skal fastholdes som sådanne, og den ønskelige naturtilstand skal fastholdes ved pleje m.v. Naturbeskyttelsesinteresserne skal tilgodeses også uden for de egentlige naturområder."

I h.t. regionplan 1993 indgår områder, der i fredningsplanen er udpeget som særlige værdifulde landskaber, i "de særlige naturområder":

"De særlige naturområder skal friholdes for bebyggelse og anlæg, som ikke er lokalt nødvendige. Hvor byggeri tillades, skal tilpasning til omgivelserne prioriteres højt. Områdernes muligheder som friluftsområder skal søges udbygget. Fredningsinteresserne skal tilgodeses også uden for de særlige naturområder."

6. NATURBESKYTTELSSESLOVENS § 3.

Gammelby bæk er registreret efter naturbeskyttelseslovens § 3 (den tidligere naturfredningslovs § 43).

Dette indebærer, at ændringer i vandløbets åbne forløb kun må ske med tilladelse fra amtsrådet.

Amtsrådet skal således i hvert enkelt tilfælde, hvor der skal søges om tilladelse, vurdere de fredningsmæssige konsekvenser m.v. af påtænkte ændringer af vandløbstilstanden.

Ændringer i regulativer skal ligeledes godkendes af amtsrådet, såfremt der lægges op til fysisk ændring af vandløbstilstanden.

Derimod forudsætter sædvanlig løbende vandløbsvedligeholdelse ikke tilladelse, men er vedligeholdelsen forsømt i en årrække, må vandløbet ikke reableres til den gamle tilstand uden tilladelse.

7. PRINCIPPER FOR VANDLØBSVEDLIGEHOEDSELSE.

7.1 Grødefri periode.

Vandløb er normalt grødefri i perioden 1. december til 30 april. For denne periode stilles der krav til vandløbenes dynamiske skikkelse (areal under en styrekote). Hvis man finder, at kravet ikke er opfyldt i den grødefri periode, udløser det en opgravning af vandløbet.

Der stilles primært krav til vandløbets tværsnitsareal. Det betyder, at formen er underordnet. Vandløbet skal blot kunne føre lige så meget vand ved en given vandstand, som hvis vandløbet havde haft de i regulativet fastsatte tværsnitsarealer.

7.2 Grødesæson

Grødesæsonen er normalt perioden 1. maj til 31. oktober.

Vurderet ud fra alle interesser: afvanding, miljø og vedligeholdelse er det mest hensigtsmæssigt at foretage en eventuel beskæring af grøde og kantvegetation efter tidsterminer.

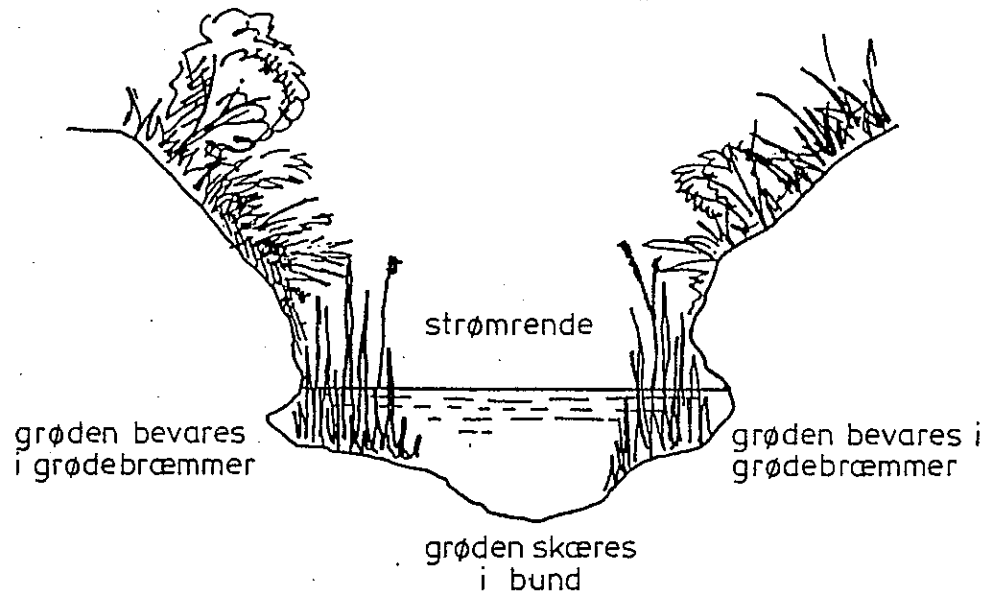
I modsætning til hidtidig praksis er det dog vigtigt, at man generelt tilser vandløbene oftere - især vandløb, hvor man ønsker at tage hensyn til miljøet og afvandingsforholdene.

I det følgende gives en detaljeret og generel beskrivelse af, hvorledes en evt. sommervedligeholdelse bør udføres.

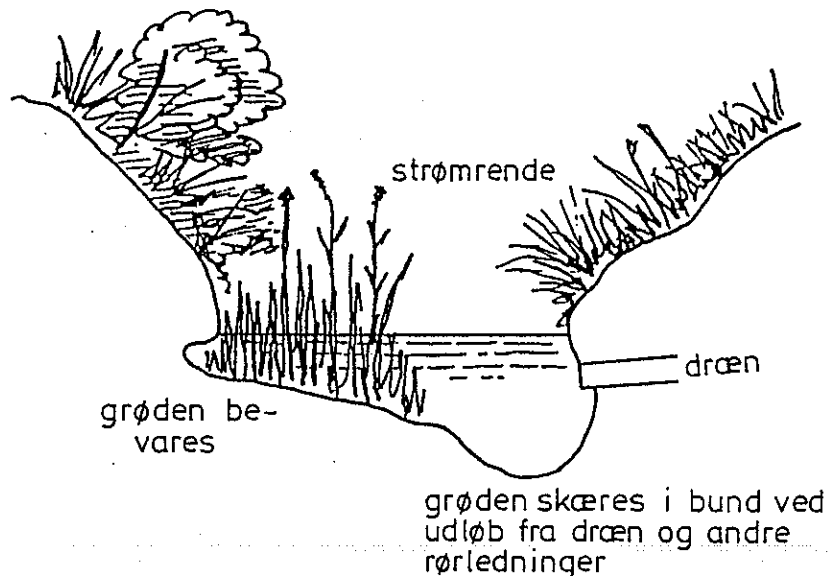
Grødeskæringen udføres skånsomt, d.v.s. med håndkraft og så vidt muligt med le.

Grøden skæres i bund i en strømrende, hvorimod den bevares langs siderne i såkaldte grødebræmmer. (Se figur 1).

Hvor dræn- og andre rørledninger udmunder i vandløbet skal grøden dog skæres helt ind til kanten, således at vandstrømmen kan holde bunden fri for aflejringer ud for disse rørs udmundinger. (Se figur 2).

Figur 1 (snit A-A på figur 3)

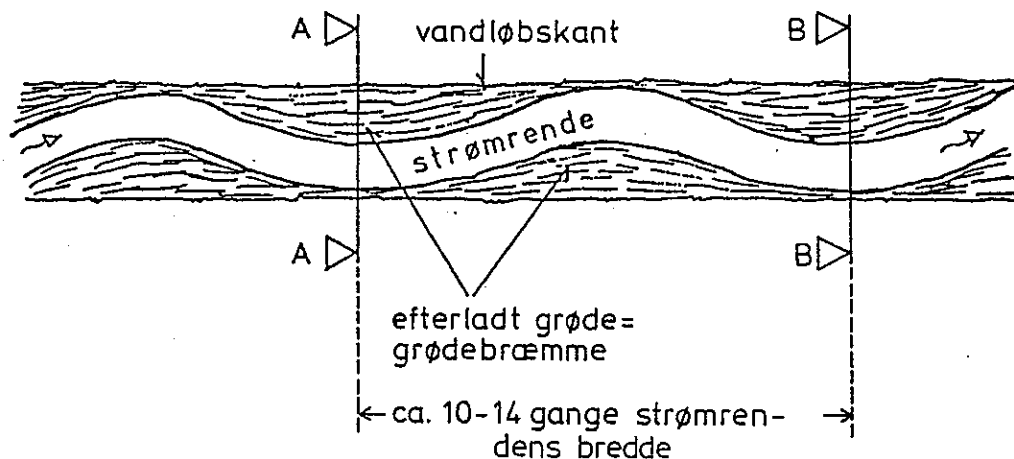

Figur 2 (snit B-B på figur 3)

Det mønster, som grødebræmmerne formes efter, afhænger af vandløbets form, bredde, fald og dræn- og andre rørudløbs placering.

Hvis vandløbet og strømrenden er helt lige eller hvis strømrenden ikke findes eller er svagt udviklet, formes en strømrende i et snoet forløb, således at strømmen går skiftevis fra side til side i vandløbet.

Som vist på figur 3 skal snoningen af strømrenden formes således, at afstanden mellem 2 grødebræmmer på samme side bliver ca 10 - 14 gange strømrendens bredde.

Figur 3.

Hvis vandløbet og strømrenden er lidt snoet i forvejen, kan man forstærke variationen ved at lade grøden vokse ud i indersiden af svingene. Konsekvensen vil være, at der sker erosion i den modsatte side, og at vandløbet bliver mere og mere slynget med tiden. Hvis denne vandløbsform ikke kan accepteres af lodsejerne, må man sikre ydersiden af svingene med kampesten eller andet erosionsfast materiale.

Uanset vandløbets form skal udformningen af strømrenden og grødebræmmerne ske under hensyn til placeringen af dræn- og andre rørudløb, således som nævnt ovenfor og vist i figur 2.

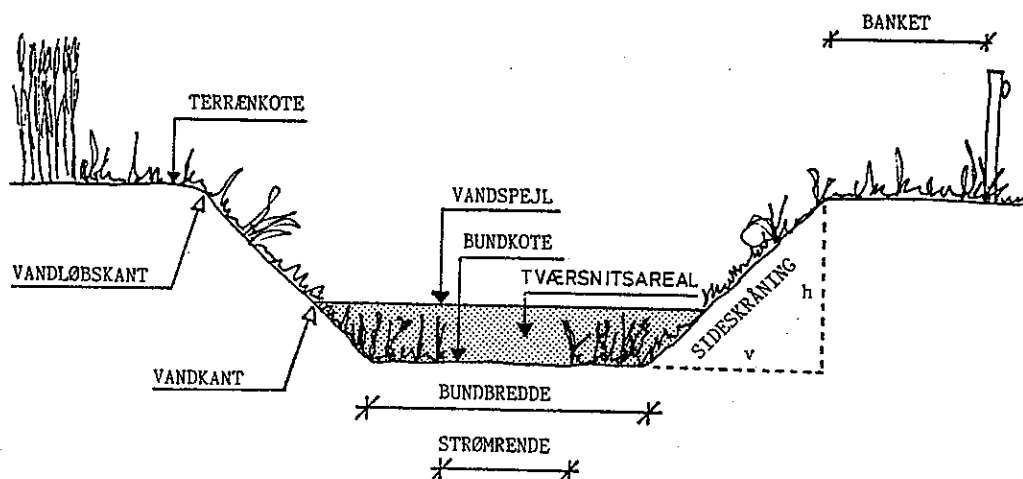
Kantvegetationen skæres kun, hvis den hæmmer vandets bevægelse eller falder ned i vandløbet om vinteren. Beskæringen bør i givet fald kun ske en gang i sæsonen og først i efteråret. Vegetationen skal kun studsес, således at der står ca 30 cm strå tilbage.

Ovennævnte skitserede vedligeholdelsesform vil skabe

- opholdsmuligheder for smådyr og fisk,
- fysisk variation i vandløbet,
- relativ konstant vandstand og strømhastighed om sommeren, og
- forbedring af vandløbets fysiske selvrensningsevne.

ORDFORKLARING TIL REGULATIVET.

Bundbredde	Vandløbets bredde ved bunden.
Strømrrende	Grødefri rende i vandløbets dybeste forløb.
Bundkote	Kote til vandløbsbunden i Dansk Normal Nul (DNN).
Terrænkote	Kote til terrænet langs vandløbet (DNN).
Vandkant	Stedet hvor vandspejlet berører sideskråningerne. Varierer med vandstanden i vandløbet.
Sideskråning	Stykket mellem vandløbsbunden og vandløbskanten.
Skråningsanlæg	Sideskråningens hældning, angivet som vandret:lodret (v:h).
Vandløbskant	Stedet hvor sideskråningen går over til terræn.
Banket	Udyrket jordstykke langs vandløbskanten (normalt 1-2 m bred).
Grødeskæring	Skæring af planter under vandoverfladen.
Slåning af sideskråning	Slåning af bevoksning på sideskråning.
Oprensning	Opgravning af aflejrede materialer fra vandløbsbunden.

TVÆRPROFIL AF VANDLØB EFTER TRADITIONEL GEOMETRISK SKIKKELSE (trapezformet).